

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala (zpravodaj) a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **Ing. J. K.,**
bytem X,

proti
žalované: obec **Zruč-Senec,**
sídlem Plzeňská 100, Zruč-Senec,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívající v tom, že žalovaná nezveřejnila příspěvek žalobce do obecního periodika (Zručského a seneckého zpravodaje),

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se zásahovou žalobou ze dne 2. 12. 2025 domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalované, který shledával v tom, že žalovaná nezveřejnila jeho příspěvek v obecním periodiku. Žalobce je zastupitelem obce Zruč-Senec, která je vydavatelem periodického tisku nazvaného Zručský a senecký zpravodaj. Žalobce měl za to, že žalovaná svým postupem vytváří diskriminační prostředí a potlačuje mandát opozičních zastupitelů.

Pravomoc soudu rozhodovat o věci

2. Obecní zpravodaje budou zpravidla podléhat regulaci zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých zákonů (tiskový zákon), protože naplní definici periodického tisku ve smyslu § 1 a § 3 tohoto zákona. Tiskový zákon mimo jiné ukládá vydavateli periodického tisku povinnost uveřejnit sdělení, odpověď, dodatečné sdělení či doplňující informaci. Zároveň zakládá některá práva zastupitelů územních samosprávných celků ve vztahu k obecním periodikům.
3. Obsah příspěvku, který žalobce uvedl v žalobě a o jehož uveřejnění údajně žádal, lze předběžně kvalifikovat jako žádost o uveřejnění sdělení ve smyslu § 4a tiskového zákona. Dle něj je vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku.
4. Podle § 11a odst. 1 písm. a) tiskového zákona platí, že dotčený člen zastupitelstva územního samosprávného celku může požadovat na vydavateli uveřejnění doplňující informace, pokud

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku neuveřejní sdělení podle § 4a po dobu 3 měsíců ode dne doručení tohoto sdělení vydavateli.

5. Tiskový zákon v § 15a vymezuje náležitosti žádosti o uveřejnění doplňující informace a lhůtu, ve které musí být vydavateli žádost nejpozději doručena. Pokud žadatel ani tak neuspěje s uveřejněním doplňující informace, může se obrátit na soud za podmínek uvedených v § 14 ve spoj. s § 15a odst. 3 tiskového zákona s návrhem na uložení povinnosti uveřejnit doplňující informaci.
6. V tomto ohledu je zásadní otázka, kterému soudu přísluší o této povinnosti rozhodnout.
7. Ve správním soudnictví totiž poskytují soudy ochranu především *veřejným subjektivním právům* fyzických i právnických osob (§ 2, § 4 soudního řádu správního). V nynější věci žalobce jakožto zastupitel územního samosprávného celku brojí proti postupu tohoto územního samosprávného celku při vydávání místního periodického tisku, který obec vydává v rámci tzv. samostatné působnosti.
8. Krajský soud v Plzni vychází z toho, že vydávání obecního periodika není soukromoprávní činností obce, ale je projevem její samosprávy, v jejímž rámci mimo jiné plní povinnost poskytovat informace o územním samosprávném celku. Jakkoliv je tato *forma* informování soukromoprávní, obec jako korporace veřejného práva jí plní své veřejnoprávní povinnosti a též uplatňuje své ústavně zaručené právo na samosprávu. Stejně tak zastupitel obce uplatňuje prostřednictvím sdělení ve smyslu § 4a tiskového zákona své veřejné subjektivní právo – činí tak z titulu a v mezích své veřejné funkce zastupitele. Právě proto a jen za tím účelem má zákonem zaručený přístup do obecního periodika.
9. Vydávání obecního periodika je tedy výkonem veřejné správy, byť nevrchnostenským způsobem. Nabízí se proto závěr, že je dána pravomoc správních soudů, neboť jde o uplatňování veřejných subjektivních práv (na samosprávu, práva zastupitele), a lze uvažovat, zda nejde i o obdobu kompetenčního sporu (pro uplatňování práv spojených se statutem zastupitele není řešení kompetenčním sporem pojmově vyloučeno¹).
10. Pravomoc správních soudů však dána není.
11. Předně je třeba uvést, že v rozhodovací činnosti lze dohledat různé názory na to, zda výkon veřejné správy nevrchnostenským způsobem patří do kognice soudů správních, nebo civilních [ve prospěch pravomoci správních soudů srov. např. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. č. j. Konf 31/2007-82 ze dne 21. 5. 2008, č. 1675/2008 Sb. NSS; rozsudek NSS č. j. 4 As 40/2023-69 ze dne 12. 4. 2023; opačně srov. (již zrušené) usnesení kompetenčního senátu NSS č. j. Komp 3/2018-87 ze dne 6. 5. 2021, č. 4208/2021 Sb. NSS].
12. Je nicméně ustáleno, že pravomoc správního, nebo civilního soudnictví lze vždy stanovit především konkrétní právní úpravou, a to bez ohledu na pomocná kritéria jako je povaha sporného právního vztahu, metoda právní regulace apod. (srov. odst. 35 usnesení zvláštního senátu č. j. Konf 28/2014-55 ze dne 1. 8. 2017, č. 3629/2017 Sb. NSS). Právě taková situace je dána v případě soudní kontroly přístupu do obecních periodik.
13. Podle § 14 tiskového zákona totiž má soud rozhodovat o *povinnosti uveřejnit odpověď* nebo dodatečné sdělení (ve spoj. s § 15a odst. 3 také o povinnosti zveřejnit *doplňující informaci*). Je nasnadě, že soudní řád správní neobsahuje žádný žalobní typ odpovídající *žalobě na plnění*.

¹ Schlingloff S. Wiederkehrende Klausurprobleme aus dem Kommunalrecht. Zeitschrift für das Juristische Studium. Bonn, č. 4/2022. Str. 483–493.

14. Zvláštní právní úprava *sdělení* či *dodatečné informace v periodickém tisku územního samosprávného celku* byla do tiskového zákona vložena zákonem č. 305/2013 Sb. Do té doby zákon reguloval v zásadě jen právo na odpověď a dodatečné sdělení nesporně spadající do pravomoci civilních soudů [srov. § 9 odst. 2 písm. a) občanského soudního řádu ve znění do 31. 12. 2013]. Z obsahu novely ani z důvodové zprávy neplyne, že pravomoc rozhodovat podle § 14 tiskového zákona měla být nově dělena mezi dvě větve soudnictví. Naopak, důvodová zpráva vychází z toho, že jde jen o doplnění kontrolní možnosti vůči územním samosprávám, kterou zákon jinak již obsahuje (vůči jiným vydavatelům).
15. Lze také zohlednit stávající dlouhodobou praxi civilních soudů, které nepochybují o své pravomoci rozhodovat o povinnostech podle § 4a a § 11a tiskového zákona (srov. např. rozhodnutí NS sp. zn. 25 Cdo 1041/2021 ze dne 29. 6. 2022, sp. zn. 25 Cdo 675/2019 ze dne 13. 11. 2019 a sp. zn. 30 Cdo 5262/2016 ze dne 26. 4. 2017).
16. Oproti tomu správní soudy si pravomoc k rozhodování podle § 14 tiskového zákona neosobují. Ve správním soudnictví se lze s hodnocením povinnosti obce uveřejňovat sdělení, odpovědi, dodatečná sdělení a doplňující informace setkat nanejvýš v agendě voleb a referend, kde správní soud hodnotí kampaň a informování o ní jen jako předběžnou otázku v rámci hodnocení zákonnosti průběhu voleb či referenda (srov. usnesení KS v Praze č. j. 51 A 5/2023-70 ze dne 16. 2. 2023, č. 4539/2024 Sb. NSS).
17. Na základě těchto úvah soud dospěl k závěru, že o návrhu žalobce na uložení povinnosti uveřejnit doplňující informaci podle § 14 ve spoj. s § 15a odst. 3 tiskového zákona nemůže rozhodovat správní soud. Žalobcův nárok na uveřejnění příspěvku ve Zručském a seneckém zpravodaji je nárokem svěřeným do pravomoci civilního soudnictví, a proto o něm má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení.
18. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věty první s. ř. s.).
19. Nad rámec nezbytného soud uvádí, že z obsahu žaloby a předložených příloh nevyplývá, že by žalobce využil prostředky dané mu tiskovým zákonem, které je třeba vyčerpat před podáním žaloby. Tedy že se obrátil na žalovanou s žádostí o uveřejnění doplňující informace ve smyslu § 11a odst. 1 ve spoj. s § 15a tiskového zákona. Na postupu správního soudu při vyřízení případu žalobce to však nic nemění, stále je dána pravomoc civilního soudu.

K použití halucinací o rozsudcích

20. Žalobce v žalobě předložil odkazy na judikaturu přímo a beze zbytku řešící rozhodné právní otázky. Fázi očekávání však vystřídala fáze zklamání: žádné z citovaných rozhodnutí neexistuje v podobě citované žalobcem. Rozsudek č. j. 6 As 44/2012-27 neexistuje, na č. l. 11 byl v té věci vyhlášen rozsudek týkající se osvobození od soudního poplatku; tato věc se tedy zcela zjevně netýkala „Příbramského zpravodaje“. Rozsudek č. j. 9 As 143/2020-33 neexistuje, na č. l. 27 byl v té věci vyhlášen rozsudek týkající se přestupku v dopravě. Rozsudek č. j. 8 As 55/2015-46 neexistuje, na č. l. 26 byl v té věci vyhlášen rozsudek týkající se přestupku v dopravě; tato věc se tedy zcela zjevně netýkala „originárního práva na přístup do obecního periodika.“ Rozsudek ve věci sp. zn. 4 As 97/2014 týkající se „nezákonného zásahu do výkonu mandátu zastupitele“ pak nelze dohledat vůbec. V zásadě věcně správné jsou jen odkazy žalobce na nález sp. zn. I. ÚS 367/03 a rozsudek NSS č. j. 1 Aps 3/2006-69 s tou výhradou, že obecné závěry obou těchto rozhodnutí není jak aplikovat na nynější případ (rozsudek č. j. 1 Aps 3/2006-69 ostatně také řeší jinou procesní otázku, než žalobce tvrdí).

21. Lze si snadno představit, jak k této situaci došlo. Je proto otázkou, jak na to reagovat. V nedávné době Ústavní soud uložil v obdobném případě pořádkovou pokutu usnesením sp. zn. I. ÚS 3004/25 ze dne 1. 12. 2025; nelze však přehlédnout že jejím adresátem byl advokát, který zjevně porušil svou povinnost v řízení s povinným advokátním zastoupením. To není případ žalobce. Nadto zdejší soud neshledává zásadní kvalitativní rozdíl mezi tím, kdy účastník řízení předloží odkazy na vymyšlené judikáty, a kdy předloží odkazy na dezinterpretované judikáty. První varianta je na první pohled sice vážnější, druhá je však v praxi mnohem častější i náročnější na odhalení. Z formálního hlediska pak nepravdivé tvrzení o judikatuře nelze považovat ani za *neuposlechnutí výzvy* soudu, ani za *uráživé podání*. Není tedy naplněna skutková podstata pro uložení pořádkové pokuty podle § 44 s. ř. s.
22. Za toho stavu proto soud jen upozorňuje, že žalobce přicházející k soudu se zjevnými nepravdami již od počátku oslabuje svou důvěryhodnost („mydlí pod sebou schody“ po kterých zároveň stoupá). Ve flagrantních případech uvádění nepravd či lží o existující judikatuře lze vycházet z toho, že nejde o návrh vážně míněný. Má být proto *a limine* odmítnut pro zjevné zneužití práva [od 1. 1. 2026 výslovně normováno v § 46 odst. 1 písm. e) s. ř. s.].

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení usnesení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat k místně příslušnému okresnímu soudu žalobu podle občanského soudního řádu. Jestliže tak žalobce v této lhůtě učiní, platí, že občanské soudní řízení o takové žalobě bylo zahájeno dnem, kdy správnímu soudu došla nyní odmítnutá žaloba (srov. 46 odst. 2 s. ř. s. a § 82 odst. 3 o. s. ř.).

Plzeň 10. prosince 2025

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu